

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ВИБОРУ АБІТУРІЄНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ФАКУЛЬТЕТУ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ І АВТОМАТИКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі наведено аналіз мотиваційних складових вибору абітурієнтами спеціальностей факультету комп'ютерних систем і автоматики (ФКСА). Розглянуті основні напрями профорієнтаційної роботи.

Ключові слова: мотивація, абітурієнт, ФКСА, вибір спеціальності, профорієнтаційна робота.

Abstract

In the work provides an analysis of motivational components choice applicants specialties Faculty for Computer Systems and Automation (FCSA). The main directions of professional orientation work.

Keywords: motivation, applicant, FCSA, choice of profession, professional orientation work.

Вступ

Однією із умов якісної підготовки майбутніх фахівців технічних спеціальностей є вивчення професійної мотивації. Мотивація при виборі професії – це стимули, заради яких людина готова докласти свої зусилля, тобто те, на що орієнтується молода людина при виборі тієї або іншої професії: суспільно-соціальна значущість даної професії, престиж, заробіток тощо. Що хоче отримати студент від вищої освіти, яких життєвих цілей досягти, які якості сучасного фахівця в собі сформувати і які цінності в його житті виконують головну роль [1, 2].

Метою роботи є аналіз та визначення мотиваційних чинників вибору абітурієнтами спеціальностей факультету комп'ютерних систем і автоматики (ФКСА) за результатами анкетування студентів першого курсу.

Результати дослідження

Дослідники з питань професійного самовизначення (В. М. Ведерников та О. Б. Владимірова) проанжували фактори, які впливають на вибір професії випускниками шкіл: позиція членів родини; вчителів, які розташовані в місці проживання; позиція друзів; престиж; позиція вчителів; інформованість; особисті професійні плани; здібності та схильності. Вони відзначили, що чим вище розташований фактор, тим більший вплив він має [3, 4].

Мета дослідження полягала у визначенні мотиваційних чинників до навчання за обраною спеціальністю. В дослідженні було використано анкетування (опитування) студентів першого курсу на основі анкети, що була запропонована кафедрою метрології та промислової автоматики ФКСА.

Анкета містить в собі блоки питань, кожен з яких спрямований на з'ясування мотивів, які вплинули на абітурієнтів (респондентів) під час професійного самовизначення. У питаннях респондентам пропонувалося відзначити найбільш значущі мотиви, які спонукали їх обрати ту чи іншу спеціальність (престиж професії, соціальне схвалення, отримання матеріальних благ тощо). Анкета, в свою чергу, містить також перелік відкритих питань: фактори, які вплинули на професійне самовизначення, рівень готовності до участі в наукових дослідженнях, пропозиції щодо покращення профорієнтаційної роботи і т. і.

Усього в опитуванні взяли участь 91% респондентів від загальної кількості студентів-першокурсників ФКСА.

Інформацію, отриману під час анкетування, проаналізовано за такими питаннями:

1. Що найбільше вплинуло на Вас при виборі спеціальностей ФКСА для навчання?
2. Хто/Що мало найбільший вплив на Ваш вибір спеціальності?
3. Що для Вас важливе при виборі спеціальності?
4. Чи вважаєте Ви, що після закінчення навчання зможете легко працевлаштуватися?
5. Чи вважаєте Ви, що робота спеціалістів обраної Вами професії добре оплачується?
6. Для Вас важливо придбати практичний досвід роботи до закінчення навчання у вузі?
7. Чи бажаєте Ви взяти активну участь у наукових дослідженнях?
8. В якому навчальному закладі Ви отримали атестат про повну середню освіту?
9. Що, на Вашу думку, бажано покращити у профорієнтаційній роботі ФКСА?

Висновки

Найефективнішими, за результатами аналізу, виявилися такі напрями профорієнтаційної роботи: надання майбутнім випусникам вичерпної інформації про особливості вступної кампанії в Інтернеті та соціальних мережах; проведення зустрічей з учнями старших класів у школах, коледжах та технікумах; консультування учнів з питань продовження освіти, вибору професії та працевлаштування; встановлення та підтримування зв'язків з батьками потенційних абітурієнтів; відвідування лабораторій кафедр і дослідних центрів слухачами підготовчих курсів; організація різноманітних конкурсів та роботи у технічних гуртках; проведення дня відкритих дверей; популяризацію наукових і творчих здобутків випусників і науковців ФКСА.

Результати здійсненого аналізу можуть бути використані у подальшому для проведення ефективної вступної кампанії до ВНТУ та залучення абітурієнтів до навчання на ФКСА.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Белзецький Р. С. Дослідження мотивації абітурієнтів вступу до ВНТУ [Електронний ресурс] / Р. С. Белзецький // Матеріали XLV Науково-технічної конференції ВНТУ, Вінниця, 23-24 березня 2016 р. - Електрон. текст. дані. - 2016. - Режим доступу : <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-ininv/all-ininv-2016/paper/view/1280>.
2. Нежиховская Е. М. Молодежь Германии и России. К вопросу о формировании мотивов выбора вуза и факультета / Е. М. Нежиховская // Мотивация жизнедеятельности студента. – 2001. – С.145–159.
3. Черняк Н. О. Формування мотивації студентів до навчання у ВНЗ / Н. О. Черняк // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. - 2013. - № 38-39. - С. 388-393. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2013_38-39_63
4. Ведерников В. М. Проблема осознанного профессионального выбора выпускниками школ [Электронный ресурс]: третья всероссийская научно-практическая интернет-конференция. „Спрос и предложение на рынке труда и рынке образовательных услуг в регионах России”. / В. М. Ведерников, О. Б. Владимировна. – Режим доступа: <http://labourmarket.ru/conf3/reports/vedernikov.doc>

Бісікало Олег Володимирович — д.т.н., професор, декан факультету комп'ютерних систем і автоматики, Вінницький національний технічний університет

Ляховченко Наталія Володимирівна — к. п. н., доцент кафедри інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет

Ігнатенко Олександр Григорович — старший викладач кафедри метрології та промислової автоматики, Вінницький національний технічний університет

Bisikalo Oleg V. — Dr.Sc., Professor, Dean of faculty for computer systems and automation, Vinnitsa national technical university

Liahovchenko Nataliya V. — Associate Professor at the Department of integration of education with production, Vinnitsa national technical university, the candidate of pedagogical Sciences

Ignatenko Oleksandr G. — Senior Lecturer of the Metrology and Industrial Automation Department, Vinnitsa national technical university